

Obyvatelia Slovenska patria medzi najchudobnejších občanov EÚ a sú rekordne zadlžení. Slovenské banky pritom nevídane prosperujú. Zruší sa ešte aj bankový odvod?

- CZ24 News | 8. dubna 2020

SLOVENSKO: Obyvatelia Slovenska patria medzi najchudobnejších občanov EÚ a sú rekordne zadlžení. Naopak, banky na Slovensku si žijú ako v bavlnke, priznávajú to aj ich predstavitelia. Vlády socialistov to aspoň čiastočne kompenzovali bankovým odvodom, ten však chcú bankári zrušiť. Čo na to nová vláda?

Na piatkovom tlačovom brífingu predseda vlády Igor Matovič, podpredseda vlády a minister financií Eduard Heger a zástupcovia bankového sektora informovali médiá o kľúčovej dohode Ministerstva financií SR s bankami. Prvé opatrenie je o odklade splátok úverov maximálne na deväť mesiacov pre bežných ľudí, čo má byť riešené organizačne veľmi jednoduchým úkonom elektronickou cestou. Druhé opatrenie je o odklade splátok úverov pre SZČO a malé a stredné firmy. Tretím opatrením je zvýšenie bezkontaktných platieb bez použitia PIN kódu z 20 na 50 eur.

Generálny riaditeľ Slovenskej sporiteľne Peter Krutil na brífingu uviedol aj jednu zaujímavú informáciu: povedal, že slovenský bankový sektor je jeden z najzdravších v Európe a situáciu zvládne. Ešte pred niekoľkými mesiacmi predstavitelia bánk nariekali, že ich situácia je v dôsledku zavedenia bankového odvodu ohrozená (písali sme o tom [TU](#)), medzitým sa však bankový odvod nielen že nezrušil, ale sa zdvojnásobil. A čo sa stalo? Banky ten odvod bez problému platia. Na ich situáciu sme sa spýtali tých najpovolanejších, predstaviteľov Slovenskej bankovej asociácie (SBA).

Hlavné správy: Zaznelo tu, že slovenský bankový sektor je jeden z najlepších v Európe? Je to skutočne tak? A ak áno, čo je príčinou?

Peter Krutil, člen prezídia SBA, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Slovenskej sporiteľne, a.s.: „Povedal som, že je jeden z najzdravších. Nechcem to na tejto tlačovej konferencii pretočiť do úplne technickej debaty, ale je to postavené na báze likvidity bánk, na báze kapitálovej primeranosti, kde slovenské banky majú vo svojich bilanciách kapitál, ktorý patrí k najvyšším v Európe. Takže to konštatovanie vzniklo na základe týchto konkrétnych údajov, nie je to iba pocit, ktorý mám ja alebo niektorí z mojich kolegov. A samozrejme, môžeme to aj zdokumentovať na exaktných číslach.“

Michal Liday, člen prezídia SBA, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Tatra banky, a.s.: „Ešte jedna informácia k predchádzajúcej kríze, ktorá tu bola v rokoch 2008 a 2009. Slovenský bankový sektor bol ten, ktorý nepotreboval ani jedinú euro podporu od štátu, bola to výnimka a nie pravidlo. Slovenský bankový sektor bol jedným z veľmi mála, ktoré vykazovali tento typ stability. Bolo to z mnohých príčin, jednou z nich je aj to, že na Slovensku sme nemali zvyk poskytovať cudzomenové úvery pre fyzické osoby, čím sa úrokové riziko nedostalo do tohto prostredia. Ale tých príčin je viacej, má to aj historickú súvislosť. Aj v súčasnosti je bankový sektor veľmi stabilný a vykazuje všetky prvky stability likviditného, kreditného a každého iného rizika.“

Igor Matovič, predseda vlády SR: „Ja by som iba doplnil ako informáciu pre ľudí: taký základný pohľad na zdravie slovenského bankového sektora dáva v podstate dnešná tlačovka. Ak by sme

nemali zdravé banky, tak dnes by tu ich predstavitelia nestáli a nepovedali by, že dokážu urobiť takéto obrovské gesto pre ľudí. Ak by boli banky v strese, tak v tom prípade by, samozrejme, chceli mať peniažky čím skôr u seba. Ale máme zdravé banky, tým pádom môžeme byť všetci spokojní, žiadny stres pred nami nie je a banky dokážu urobiť takéto veľké ústretové gesto.

Eduard Heger, podpredseda vlády a minister financií SR: „Nedá mi ako ministrom financií nepovedať, že práve táto kríza je tu na to, aby nás veľa vecí naučila. Áno, prišla bez toho, aby sme ju chceli, ale verím tomu, že nás môže zoceliť, že nás môže posilniť, a že môžeme z nej vyjsť s mnohými ponaučeniami. Ako vidíme aj pri samotnom koronavíruse, ak človek dbá o svoje zdravie, tak dokáže zvládnuť omnoho viac. Zdravie dnes je slovo skloňované veľmi často a ja verím tomu, že si zoberieme aj z tohto práve ten odkaz pre svoje ďalšie fungovanie v živote, že prevencia a ochrana zdravia, a to aj finančného, je tá najväčšia múdrosť, ktorú môžeme práve vďaka týmto ťažkým časom získať a zmeniť svoje zmýšľanie do budúcnosti tak, aby sme na to vždy dbali, pretože aj toto pomôže urobiť zo Slovenska krajinu, kde budeme radi žiť.“

Čo nám vlastne bankári a politici svojimi vyjadreniami povedali?

Jednoznačne potvrdili, že banky na Slovensku sú likvidné, majú dostatočný kapitál a ich podnikanie nie je také rizikové, ako niekde inde, v divokých medzinárodných vodách. Inými slovami, veľmi dobre prosperujú, majú dosť peňazí – na rozdiel od ich klientov, ktorí sú európskymi rekordérmi v zadlžovaní. Alebo ešte jednoduchšie: banky sa majú na Slovensku dobre, možno až príliš dobre, keď sa vezme do úvahy to, ako sa majú obyčajní ľudia (teda nie tí superobyčajní z Trnavy, ale tí naozaj obyčajní).

A keďže podstatná časť bánk na Slovensku má zahraničných majiteľov, do krajín ktorých každoročne odtekajú pekné stamilióny eur v dividendách, predošlé vlády zaviedli špeciálny bankový odvod, ktorý mal túto deformáciu, silne zapáchajúcu neokolonializmom, aspoň čiastočne korigovať.

Banky protestovali, že to je nesystémové a protiústavné opatrenie, opačná strana na to odpovedala, že proti systémovým deformáciám sú dobré aj nesystémové kroky, a že nemôže byť protiústavné, ak krajina demokraticky prijme nediskriminačné politické rozhodnutie v záujme sociálnej spravodlivosti a ochrany krajiny pred vyciciavaním.

Banky tiež nariekali, že ich ziskovosť pôjde dolu a dostane ich to do problémov. Ako sme už spomenuli, štát namiesto zrušenia bankového odvodu ho zdvojnásobil. Banky ho voľky-nevoľky začali platiť, avšak podali vec na súd. A teraz sme sa dozvedeli, že bankový sektor na Slovensku je aj napriek tomu všetkému jeden z najzdravších v Európe...

Snaha zrušiť bankový odvod so zmenou vlády dostala nový impulz. Národná banka Slovenska (NBS), ale aj Európska centrálna banka kričia, že bankový odvod považujú za významné riziko pre finančnú stabilitu. NBS vyzýva na prehodnotenie bankového odvodu, že v čase pandémie treba myslieť hlavne na stabilitu, a tú má vraj bankový odvod ohrozovať.

Ale je to tak naozaj? Podľa vyššie uvedených vyjadrení predstaviteľov bankového sektora banky nemajú problém s nedostatkom kapitálu, prevádzkové náklady sú pri zatvorených bankách nižšie a napokon svoje peniaze vždy dostanú aj s úrokmi, i keď trochu neskôr. Tak aký majú problém?

V roku 2018 bol ročný čistý zisk bankového sektora rádovo rádovo o niečo menší ako 600 miliónov eur, to je okolo sto eur na jedného obyvateľa. Nuž, je to veľa, alebo málo, ak každý občan vrátane batoliat a ľudí, ktorí nevedia, čo je banka, zaplatí ročne majiteľom bankového sektora popri sumách na vykrytie prevádzkových nákladov ešte stovku navyše?

A teraz tu máme novú vládu. Ako sa k tejto situácii postaví? Bude stáť na strane obyčajných ľudí (ako

sme už spomenuli, nemyslíme tých „superobyčajných“, ale tých celkom najobyčajnejších) alebo na strane zisku, na strane zahraničného a domáceho bankového kapitálu? To sa ukáže zrejme už čoskoro.

Ivan Lehotský